پرونده

طالبان: امریکا صادق نباشد مذاکرات به تعویق می‌افتد

قرار بود نشست نمایندگان طالبان، نماینده ویژه وزارت خارجه امریکا در امور صلح افغانستان و مقامات قطری در دوحه برگزار شود که به دلایلی لغو شد. در چنین شرایطی گروه طالبان به امریکا هشدار داده که اگر گفت‌وگوهای صلح را «صادقانه» پیش نبرد و از تاکتیک فشار استفاده کند، این مذاکرات را به تعویق خواهند انداخت.

به گزارش ایسنا، در اعلامیه طالبان که شب سه‌شنبه منتشر شد آمده که قرار بود خروج نیروهای خارجی و عدم استفاده از خاک افغانستان علیه کشورهای دیگر، موضوعات اصلی مورد بحث در گفت‌وگوهای صلح باشد اما اکنون امریکایی‌ها می‌خواهند موضوعات تازه‌ای را مطرح کنند.

در این اعلامیه آمده: «این مسئله [گفت‌وگوهای صلح] با فشار و برخورد تاکتیکی کسی حل نمی‌شود و نه این قابل قبول است که کسی از مسئله افغانستان برای پیشبرد روابط و به دست آوردن منافع خود استفاده کند.»

طالبان گفته که امریکا اگر به بهانه‌های مختلف و با سوء استفاده از نام صلح، «اهداف استعماری و نظامی» خود را از راه سیاسی دنبال کند و یا از راه تطمیع کشورهای دیگر، فشارهای بی‌مورد وارد کند، نشان می‌دهد که هیچ علاقه‌ای به حل مسالمت‌آمیز معضل ندارد.

اعلامیه طالبان در حالی منتشر می‌شود که روز گذشته برخی منابع طالبان به بی‌بی‌سی گفتند که پاکستان یک عضو ارشد این گروه را برای فشار آوردن بر طالبان، در خلال گفت‌وگوها با امریکا بازداشت کرده است.

بر اساس این خبر، حافظ محب‌الله که در زمان رژیم طالبان در افغانستان وزیر حج و اوقاف بود در شهر پیشاور بازداشت شده است. کمی بعدتر خبرهایی از رهایی او منتشر شد که تاکنون از سوی طالبان تأیید نشده است.

زلمای خلیل‌زاد، نماینده ویژه وزارت خارجه امریکا برای صلح افغانستان تاکنون دو دیدار با نمایندگان طالبان در قطر و یک دیدار دیگر نیز در شهر ابوظبی پایتخت امارات انجام داده است. قرار بود دیدار چهارم آنها هفته گذشته در دوحه انجام شود که طالبان آن را به دلیل آنچه اختلاف بر سر دستورالعمل ملاقات خواندند، لغو کرد.

در سومین دیدار طالبان و امریکایی‌ها، نمایندگانی از حکومت افغانستان نیز به امارات رفتند اما طالبان حاضر نشد با آنها دیدار کند.

نماینده امریکا این اقدام طالبان را «اشتباه» خواند و تأکید کرد که اگر این گروه واقعاً خواهان پایان جنگ است، باید با دولت افغانستان پشت میز مذاکره بنشیند. طالبان مکرراً تقاضای قدرت‌های منطقه مبنی بر مذاکرات رودر رو با حکومت افغانستان را رد کرده‌اند اما یک منبع در کاخ ریاست جمهوری افغانستان گفته که حکومت برای یک نشست مستقیم با طالبان به توافق نزدیک شده که هنوز زمان و مکان آن مشخص نیست.

■ جزئیات گفت‌وگوهای صلح

تاکنون درباره جزئیات نشست‌های نمایندگان امریکا و طالبان اطلاعات چندانی منتشر نشده و به بیرون درز نکرده و حتی تصاویری از این نشست‌ها که ترکیب هیئت‌های دو طرف را نشان دهد، منتشر نشده است. اما افراد آشنا با طالبان می‌گویند طالبان به طور مشخص از خلیل‌زاد خواستند که امریکا مراحل خروج نیروهایش از افغانستان را مشخص کند، رهبران طالبان را از فهرست سیاه سازمان ملل و امریکا خارج کند، زندانیان طالبان را رها سازد و دفتر طالبان در قطر را به رسمیت بشناسد. به گفته این منابع، خلیل‌زاد درباره خروج نیروهای امریکایی از افغانستان گفته که امریکا با افغانستان موافقتنامه امنیتی استراتژیک امضا کرده و حکومت افغانستان باید درباره لغو این موافقتنامه یا ادامه آن تصمیم بگیرد، درباره فهرست سیاه نیز باید مقامات رسمی افغانستان درخواست حذف رهبران طالبان را بدهند و رهایی زندانیان گروه طالبان و به رسمیت شناختن دفتر قطر نیز منوط به تصمیم آنان است.

دورنما

ورود شکست طرح خروج از اروپا به کارنامه می

بیش از یک هفته بعد از بحث درباره طرح نحوه خروج از اتحادیه اروپا روز سه‌شنبه ۴۳۲ تن از نمایندگان پارلمان انگلیس که حدود یک‌سوم آنها از هم‌حزبی‌های نخست‌وزیر انگلیس بودند، در مقابل ۲۰۲ تن دیگر به طرح وی رأی ندادند، با این حال و با وجود اینکه این رأی زمینه‌ساز جلسه رأی اعتماد به کابینه ترزا می شد و بار دیگر کابینه وی را در معرض فروپاشی قرار داد اما وی وعده داد خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا در ۲۹ مارس تحقق خواهد یافت.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری رویترز، ترزا می، نخست‌وزیر انگلیس چهارشنبه ضمن تأکید بر خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا عنوان داشت: این اتحادیه تنها دوره مذاکرات مربوط به «بند ۵۰» را طولانی خواهد کرد، البته اگر طرح جایگزین معتبری برای خروج وجود داشته باشد. می تأکید کرد: سیاست دولت این است که ما در حال خروج از اتحادیه اروپا در ۲۹ مارس هستیم و اتحادیه اروپا هم تنها دوره اجرایی بند ۵۰ را طولانی خواهد کرد. به طور معمول در مواقعی که دولت با چنین مخالفت قاطعی از سوی پارلمان روبه‌رو می‌شود، نخست‌وزیر با استعفا راه را برای پارلمان و تشکیل دولت جدید باز می کند اما ترزا می که بلافاصله پس از اعلام رأی نهایی پارلمان اجازه سخن گفتن پیدا کرده بود، تأکید کرد خیال کناره‌گیری ندارد. او گفت: «پارلمان نظرش را گفت و دولت هم به آن تمکین خواهد کرد.»

دولت انگلیس به این ترتیب مجبور است یک برنامه متفاوت را در پیش گیرد یا اصلاً بدون هیچ‌گونه توافقی از اتحادیه اروپا خارج شود یا اینکه یک همه‌پرسی برگزیت دوم را در دستور کار قرار دهد. در چنین شرایطی گروهی متشکل از ۷۱ قانونگذار حزب اپوزیسیون کارگر انگلیس از رهبر حزب‌شان جرمی کوربین در نامه‌ای تقاضا کردند از پیشنهاد برگزاری یک همه‌پرسی دوم بر سر باقی ماندن در اتحادیه اروپا حمایت کند.

حزب کارگر انگلیس ۲۵۶ قانونگذار در پارلمان انگلیس دارد. جرمی کوربین، رهبر حزب کارگر، حزب اصلی مخالف دولت که پیش از رأی‌گیری گفته بود ترزا می در کسب اعتماد نمایندگان و رفع نگرانی‌های آنها درباره برگزیت «کاملاً شکست خورده» دقایقی پس از رد طرح خانم می گفت این «مفتضح‌ترین شکست یک دولت بریتانیا در پارلمان از سال ۱۹۲۰ تاکنون بوده است.»

همزمان دونالد تاسک، رئیس شورای اتحادیه اروپا در واکنش به این مخالفت قاطع پارلمان بریتانیا گفته از این بابت متأسف است و همزمان از خانم می خواسته که با توجه به رأی‌گیری امروز هر چه سریع‌تر موضع جدید و برنامه بریتانیا برای چگونگی خروج از اتحادیه اروپا را به او ابلاغ کند. در همین حال ژان کلود یونکر، رئیس کمیسیون اروپایی اخطار داد که بریتانیا وقت زیادی برای رسیدن به یک توافق ندارد. او گفت: «من بریتانیا را ترغیب می کنم نیات خود را در حداقل زمان ممکن روشن کند. او افزود: «خطر خروج هرج و مرج زده بریتانیا با رأی امروز عصر بیشتر شده است.»

سنگ‌اندازی امریکا مقابل بازیابی دیپلماتیک و سرزمینی دمشق

گزارش یک

امریکایی‌ها تمام تلاش خود را به کار گرفته‌اند تا مانع از بازیابی دیپلماتیک و سرزمینی سوریه شوند. آنها از یک طرف اعراب را تهدید می کنند که نباید روابط سیاسی و اقتصادی خود را با دمشق از سر گیرند و از طرف دیگر با دادن پیشنهادهای عجیب و غریب همانند ایجاد منطقه امن در شمال شرقی سوریه نمی خواهند حاکمیت مرکزی به این مناطق بازگردد اما روند تحولات در هر دو مورد حاکی از آن است که کنترل از اراده واشنگتن خارج شده و سوریه با شتاب بالایی از انزوای دیپلماتیک بیرون آمده و همزمان حاکمیت خود را بر سر تاسر کشور گسترش می‌دهد.

در حالی که فقط چند روز به برگزاری نشست اقتصادی اتحادیه عرب در بیروت مانده و اختلاف‌نظرها بر سر دعوت یا عدم دعوت سوریه برای مشارکت در این نشست میان طرف‌های لبنانی ادامه دارد، روزنامه «الاخبار» از تحرکات امریکا برای جلوگیری از دعوت دمشق خبر داد. این روزنامه به ایمیلی محرمانه که از سفارت لبنان در امریکا به بیروت فرستاده شده، دست یافته است که در آن موضع مخالف واشنگتن با دعوت از سوریه برای شرکت در نشست بیروت تشریح شده است. بر اساس این گزارش، امریکا تهدید کرده در صورتی که لبنان در بازسازی سوریه شرکت کند، واشنگتن لبنان را تحریم می کند. الاخبار افزود: امریکا مخالفت با حضور سوریه را چندین بار ابلاغ کرده، به عنوان مثال سفارت امریکا در بیروت این پیام را مستقیماً به وزارت خارجه لبنان منتقل کرده یا اینکه وزارت خارجه امریکا این موضوع را به اطلاع سفارت لبنان در واشنگتن رسانده است. عنوان ایمیل محرمانه ارسال شده از سفارت لبنان «رصد مواضع احتمال دعوت از سوریه برای مشارکت در نشست بیروت» است و در آن آمده: «لبنان و تمامی کشورهای عضو اتحادیه عرب را به عدم دعوت از سوریه ترغیب می کنیم، همانگونه که از لبنان می‌خواهیم هیچ گامی در راستای تأمین منابع مالی نظام سوریه مثلاً بازسازی این کشور برندارد، هر حمایت مالی از اسد (بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه) یا حامیان او مورد تحریم امریکا قرار می گیرد.»

این اقدام امریکایی‌ها پس از آن صورت می گیرد که طی چند هفته گذشته روابط دیپلماتیک دمشق با جهان عرب شاهد تحولات پرشتاب و مهمی بوده است. امارات اولین کشوری بود که سفارت خود را بازگشایی کرد و انتظار می‌رود بحرین، کویت و حتی عربستان نیز به آن ملحق شوند. به نظر می‌رسد روند احیای دیپلماتیک دمشق خارج از اراده واشنگتن است و کشورهای عربی البته هر کدام با انگیزه‌های متفاوتی زیاد به درخواست‌های امریکا اهمیتی نمی‌دهند. الاخبار در ادامه گزارش خود نوشت: یک منبع مسئول در وزارت خارجه لبنان اعلام کرد علت عدم دعوت از سوریه در نتیجه تصمیم امریکا نیست، این مسئله‌ای عربی است و امریکا ارتباطی با آن ندارد. این مقام مسئول افزود: دیدگاه واشنگتن برای ما الزام‌آور نیست و ما از تیم دیپلماتیک خود در واشنگتن نخواسته‌ایم که درباره موضع امریکایی‌ها پیرامون این موضوع سؤالی کند و ایمیل مذکور ممکن است اشتباه تنظیم شده باشد.

عضویت سوریه در اتحادیه عرب در سال ۲۰۱۱ و همزمان با آغاز ناآرامی‌های این کشور و فشار قطر، عربستان، امارات و بحرین، به حالت تعلیق درآمد اما اکنون پس از فروکش کردن بحران پس از هفت سال امارات و بحرین سفارت‌های خود را در دمشق بازگشایی کرده‌اند. نشست اقتصادی اتحادیه عرب که روزهای ۱۹ و ۲۰ ژانویه (۲۹ و ۳۰ دی) در بیروت برگزار می‌شود، عاملی مهم در تقویت روابط سیاسی و اقتصادی میان لبنان و کشورهای عربی به شمار می‌رود. از سوی دیگر دبیرکل اتحادیه عرب تأکید کرد بازگشت سوریه به اتحادیه عرب اجتناب‌ناپذیر است. «احمد ابوالغیط» دبیرکل اتحادیه عرب تأکید کرد که سوریه ناگزیر به این اتحادیه بازخواهد گشت، به شرط آنکه زمینه‌های داخلی آن در سوریه برای تعامل ما با این کشور فراهم شود. هرچند دبیرکل اتحادیه عرب تصریح کرد که دولت سوریه با همکاری متحدان روسی و ایرانی خود به پیشرفت‌هایی نائل شده و مساحت زیادی از اراضی سوریه را آزاد کرده اما وضعیت این کشور به دلیل دخالت‌های بین‌المللی از جمله تهدیدات ترکیه همچنان پیچیده است و لذا گشایشی در آینده نزدیک در این پرونده دیده نمی‌شود.

■ بازیابی سرزمینی

تصمیم ناگهانی ترامپ برای خارج کردن نیروهای امریکایی از شمال شرقی سوریه این ترس را در محافل قدرت در واشنگتن ایجاد کرده است که دمشق کنترل این مناطق را به دست گیرد، به همین دلیل آنها پیشنهاد ایجاد منطقه امن با نظارت ترکیه در شمال شرقی سوریه را داده‌اند اما این پیشنهاد قویاً با مخالفت متحدان خود امریکا یعنی کردها و همچنین روسیه مواجه شده است.

«آلدار خلیل» مسئول روابط خارجی گروه موسوم به «جنبش جامعه دموکراتیک» کُرد ضمن مخالفت با نظارت ترکیه بر ایجاد منطقه امن در شمال سوریه، تأکید کرد که کُردها هیچ‌گاه به تجزیه سوریه فکر نکرده‌اند. خلیل با بیان اینکه «ترکیه ادلب و عفرین را اشغال کرد و اکنون قصد دارد منبج و شمال سوریه را اشغال تا آن را از خاک سوریه جدا کند و بدین ترتیب سوریه را تجزیه کند»، در پایان تصریح کرد: «از امریکا خواستیم درباره مناطق امن توضیح بدهد. امریکا گفت که فعلاً این منطقه تحت نظارت ترکیه خواهد بود، ولی ما این مسئله را نمی‌پذیریم. ممکن است ما منطقه امن تحت نظارت سازمان ملل و ائتلاف بین‌المللی را بپذیریم. ترکیه تهدیدی برای منطقه است و نمی‌تواند ناظر منطقه امن باشد.» در همین حال، وزارت خارجه سوریه اعلام کرد: اظهارات رجب طیب اردوغان تأکیدی مجدد بر این است که ترکیه تنها زبان اشغالگری و تجاوز را در پیش گرفته است. خبرگزاری رسمی سوریه (سانا) به نقل از این منبع تأکید کرد: سوریه از اراضی خود در برابر هر اشغالگری از جمله اشغالگری ترکیه با تمام ابزارها و امکاناتش دفاع خواهد کرد و همچنان مصمم به دفاع از ملت و تمامیت اراضی خود در برابر هرگونه تجاوز و خصومت است. وی اظهار کرد: اظهارات اردوغان تلاشی برای نقض وحدت ملی است که اشغالگری علیه خاک سوریه و حمایت از تروریسم بین‌المللی از سوی ترکیه محسوب می‌شود. اردوغان روز سه‌شنبه گفته بود، آنکارا آماده ایجاد منطقه امن در شمال سوریه بنا بر پیشنهاد دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا است. از سوی دیگر مسکو تأکید کرد شمال شرقی سوریه باید تحت حاکمیت مرکزی این کشور قرار بگیرد. سرگئی لاوروف روز چهارشنبه گفت: این مسئله [پیشنهاد ترکیه برای ایجاد منطقه حائل در سوریه] در زمان سفر اردوغان برای شرکت در دور آتی مذاکرات با رئیس‌جمهور روسیه مورد گفت‌وگو قرار می گیرد. اما هدف نهایی احیای حاکمیت ملی و تمامیت ارضی در سوریه است؛ همانطور که ایالات متحده، ترکیه، روسیه و سایر اعضای سازمان ملل متحد تأکید کرده‌اند. لاوروف همچنین گفت: روسیه از تماس‌های کنونی میان کردها و مقام‌های سوریه حمایت می‌کند. به گفته او، تأسیسات نظامی، ادوات جنگی و اراضی تحت کنترل ایالات متحده در سوریه باید به کنترل دولت سوریه، نیروهای مسلح سوریه و ساختارهای اداری سوریه قرار بگیرد، با توجه به اینکه تمام شرایط لازم برای کردها باید فراهم شود.

نمای نزدیک

کشته شدن ۴ سرباز امریکایی در منبج

روز چهارشنبه هنگام حضور فرماندهی شورای نظامی منبج به همراه هیئتی امریکایی، انفجار شدیدی در نزدیکی بازار این شهر رخ داد. اسپوتنیک به نقل از منابع خود اعلام کرده که این انفجار از سوی یک عامل انتحاری رخ داده و این انفجار در نزدیکی خودروی ائتلاف تحت امر امریکا صورت گرفته است. رویترز گزارش داد چهار سرباز امریکایی کشته و ۳ نفر دیگر زخمی شدند. در همین حال، خبرگزاری اعماق وابسته به داعش اعلام کرد که عامل انتحاری داعش خودروی ائتلاف امریکایی را در منبج هدف قرار داد. داعش این عملیات را علیه ائتلاف امریکا اعلام کرده است.

گزارش ۲

زبان درازی پاریس علیه فناوری فضایی ایران

دستگاه سیاست خارجه فرانسه به عنوان یکی از پنج طرف مذاکرات هسته‌ای، در حالی که باید از شرم بدعهدی و نقض برجام به واسطه عدم راه‌اندازی سازوکار مالی اروپا برای جبران خروج امریکا از برجام لااقل زبان در کام بکشد و سکوت کند، پرتاب ماهواره پیام را بهانه قرار داده و این اقدام را نقض قطعنامه‌های سازمان ملل دانسته است تا بار دیگر همراهی پاریس- واشنگتن -تل‌آویو به صورت آشکار برای کسانی که امید به جدایی اروپا از امریکا داشته‌اند، اثبات شود.

به گزارش ایسنا، به نقل از رویترز، وزارت امور خارجه فرانسه پرتاب ماهواره پیام ایران را «به‌شدت» محکوم کرده و خواستار توقف «آزمایش موشک‌های بالستیک» شده است. اگنس ون‌درمول، سخنگوی وزارت امور خارجه فرانسه در این باره گفت: برنامه آزمایش موشکی ایران، یک منبع نگرانی برای جامعه بین‌المللی و فرانسه به شمار می‌آید. وی همچنین گفت: ما از ایران می‌خواهیم که آزمایش موشک‌های جدید بالستیک با توانایی حمل کلاهک هسته‌ای از جمله موشک‌های ماهواره‌بر را پیش نبرد. ما خواستار آن هستیم که ایران ممنوعیت‌های خود را که تحت قطعنامه‌های سازمان ملل ایجاد شده‌اند، رعایت کند.

■ موضع اصولی روسیه

با وجود این موضع‌گیری کشورهای غربی، سرگئی ریابکوف، معاون وزیر امور خارجه روسیه در گفت‌وگو با خبرنگاران تصریح کرد: لازم است که میان پرتاب ماهواره با پرتاب موشک برای انهدام اهدافی روی زمین تفاوت قائل شویم چراکه فناوری مورد استفاده در این دو بسیار متفاوت است. وی افزود: من هیچ دلیلی برای سوء تفاهم‌های ایجاد شده که در ماه‌های اخیر در خصوص توسعه برنامه موشکی در ایران به وجود آمده است، نمی‌بینم. ایران با آزمایش موشک‌هایش هیچ اقدامی خلاف قوانین بین‌المللی انجام نمی‌دهد. همه چیز در این زمینه بر اساس شرایط قانونی و متناسب با هنجارها و تعهدات موجود اجرا می‌شود. این مقام ارشد روس همچنین تأکید کرد که قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل به هیچ وجه استفاده از فناوری موشک‌های بالستیک در ایران را ممنوع نکرده است و تنها از تهران می‌خواهد که از پرتاب موشک با قابلیت حمل کلاهک هسته‌ای پرهیز کند. وی خاطرنشان کرد: بنابراین، انتقاد بی‌قیدوشرط از برنامه موشکی ایران نادرست و این یک عمل غیرمسئولانه است. این گمراه کردن عمدی و هدفمند جامعه بین‌الملل و مردم است.

■ لاوروف: اروپا کند است

وزیر امور خارجه روسیه گفت، روند ایجاد سازوکار مالی ویژه اروپا برای تعامل با ایران (spv) با دشواری‌هایی روبه‌رو است و کار اتحادیه اروپا در این زمینه به کندی پیش می‌رود. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، سرگئی لاوروف در کنفرانس خبری سالانه خود تصریح کرد: اتحادیه اروپا هر بار وعده می‌دهد که این سازوکار به زودی تکمیل می‌شود اما ما شاهدیم که کار آنها به کندی پیش می‌رود و زمان نیز به سرعت در حرکت است. وی همچنین تأکید کرد که مسکو برای حفظ توافق هسته‌ای از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کند.

■ زیارت و تشکر از روحانیت نجف!

وزیر خارجه فرانسه روز سه شنبه وارد نجف اشرف شد و ضمن دیدار با برخی شخصیت‌های علمی این شهر و دیدار از حرم امیر المومنین(ع) ادعای جالبی را درباره علت سفر خود به این شهر مقدس شیعیان جهان مطرح کرد. ژان ایو لودریان در یک کنفرانس مطبوعاتی مدعی شد: به نجف آمدیم تا اهمیت اسلام را از نظر فرانسه تبیین کنیم، به همین سبب علاقه‌مند بودم به زیارت مرقد امام علی(ع) بیایم. لودریان در نجف اشرف با آیت الله سید محمد سعید حکیم از مراجع دینی دیدار کرد و گفت: فرانسه واقعا از روحیه اعتدالی که مراجع دینی نجف از آن بهره مند هستند، سپاسگزار است. ما فتوای مرجعیت دینی را که توانست عراقی‌ها را برای مقابله با داعش بسیج کند، تمجید می کنیم. لودریان وزیر خارجه فرانسه افزود: من نخستین وزیر خارجه فرانسوی هستم که از نجف اشرف دیدار می کنم. وزیر خارجه فرانسه در سفر خود به به عراق که از روز دوشنبه از بغداد شروع شد و بعد از رفتن به کردستان عراق به نجف ختم شد هیچ اشاره ای به سابقه کمک تسلیحاتی و حمایت سیاسی دولت‌های این کشور از حکومت صدام نکرد کمک‌هایی که نه تنها در طول جنگ تحمیلی علیه ایران بلکه در سرکوب قیام‌های کردها و شیعیان عراق بسیار موثر بود.

لودریان (سمت چپ) در نجف

نگاه

هادی محمدی

رؤیای از دست رفته

از ماه‌های اولیه سال جاری که ترامپ برای خروج از برجام خط و نشان‌های خود را قطعی کرد، وعده‌های اروپایی برای ایجاد یا حفظ یک کانال مالی برای مناسبات بانکی و تجاری با ایران در زمان‌بندی‌های مختلف تمدید شد تا به مرحله وعده بدون زمان رسید. با اینکه هنوز جریان متمایل به غرب و وعده‌های آن یا غربزده‌های دل و دین باخته، امیدوارند تا از وعده‌های اروپا، نتیجه عملی حاصل شود، از همان ابتدا این استدلال محکم و مبتنی بر شناخت دقیق از ماهیت پیوند اروپا و امریکا و پیوستگی‌های اقتصادی، مالی، امنیتی و سیاسی و حتی رویکردی، مطرح بود که اروپا حتی اگر نیمچه اراده‌ای هم داشته باشد، امکان اجرای وعده متناسب با تعهدات برجام ندارد. این روش نیز تأکید می‌شد که اگر اروپا و غرب احساس نکنند در ازای رفتار و سیاست‌های‌شان هزینه باید بپردازند، هیچ دلیلی برای وفای به عهد ندارند و اصولاً تنها اختلاف اروپا و امریکا در روش و زمانبندی فشار و دبه‌های سیاسی است و اختلاف جوهری در پرونده و برنامه هسته‌ای ایران ندارند. مضافاً اینکه وعده اجرای SPV، به هیچ وجه در تراز تعهدات آنها نیست و بازی زمانی وعده‌های آنها نیز با کارکرد معلق قرار دادن سیاست‌های اقتصاد ملی و رویکرد به قطب‌های دیگر اقتصادی جهان است. درستی این منطق زمانی خود را نشان داد که دریابان شمخانی و سپس مقامات حکومتی اعلام کردند منتظر اروپا نمی‌مانند و فرصت اروپا پایان یافته تلقی می‌شود. بلافاصله موگرینی و سخنگوی وی با دستپاچگی به میدان آمده و وعده روزهای آتی را داده‌اند. خصوصاً اینکه وزیر خارجه تأکید کرد که مناسبات اقتصادی ایران را با روسیه، چین و هند و دیگر دوستان ایران و همسایگان به پیش خواهند برد. سفر دکتر ظریف به عراق که یک هیئت بزرگ اقتصادی را نیز با خود همرا کرده و باید با روسیه، چین و هند و سوریه و بقیه طرف‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، با قدرت تکرار شود، گام معنادار و مؤثری است که حتی وزیر خارجه فرانسه را، بدون برنامه قبلی تا نجف در عراق کشانده تا با سفیر اسبق ایران در فرانسه، آخرین رایزنی‌های مربوط به SPV را به‌عمل آورند. حتی اگر اروپا SPV را فعال کند، رؤیای نتیجه‌بخش کردن وعده‌های هماهنگ با ترامپ، رؤیایی از دست رفته است و مقامات حکومتی درک کرده‌اند که یک ناکامی گفتمانی در تمایل به غرب، بهتر است تا ورشکستگی در بین مردم ایران که در چند سال گذشته، با تحقق وعده‌های معکوس روبه‌رو بوده‌اند. اروپا به روشنی تأکید کرده که حفظ نیم‌بند برجام را برای پیوند زدن به موضوعات دیگر می‌خواهد و با روشی کاسبکارانه به‌دنبال باج‌گیری در خصوص جاسوسان یا گروکشی و عدم پرداخت بدهی‌های ۴۰ ساله به ایران هستند و یا در اصراری بی‌منطق، به دنبال تصویب CFT و FATF و یا نجات دیکتاتورهای در باتلاق مانده در بحران یمن و دیگر پرونده‌های منطقه‌ای هستند. اگر بی‌اعتنایی هوشمند در قبال اروپا حفظ شده و ثقل تعاملات اقتصادی از انتظار غربی‌ها خارج و اقدامات برنامه‌ریزی شده‌ای در میزان تعهدات برجامی به اجرا درآید، نه‌تنها برنامه‌های تحریم، کارکرد خود را از دست می‌دهند بلکه ترامپ هم درصورتی که در کاخ سفید بماند، همانند اروپایی‌ها، رویکرد خود را عوض خواهد کرد.

اخبار کوتاه

■ نتانیاهو: با رؤسای ستاد مشترک ارتش‌های عربی دیدار کردم

نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی گفت در حال حاضر روابط تل‌آویو با جهان عرب بیش از هر زمانی رو به تثبیت است. به گزارش ایسنا، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در مراسم معارفه ژنرال آویو کوخاوی به عنوان رئیس جدید ستاد مشترک ارتش این رژیم گفت: به لطف توانمندی‌های اطلاعاتی، عملیاتی و فنی، روابط ما با جهان عرب در حال حاضر بیش از هر زمانی در حال تثبیت است، کشورهای اسلامی پیشرویی وجود دارند که در حال نزدیک شدن به ما هستند و فهمیده‌اند که ما دشمن آنها نیستیم بلکه تکیه‌گاهی ضروری برای آنها هستیم. نتانیاهو با تأکید بر اینکه ژنرال گادی آیزنکوت، رئیس سابق ستاد مشترک ارتش که دوره ریاستش به اتمام رسیده دیدارهایی با همتایان خود در کشورهای عربی انجام داد، گفت: ما اسرائیل را به یک قدرت جهانی رو به رشد تبدیل کردیم و تو گادی شاهد این مسئله بودی. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی در طول ماه‌های اخیر بارها از نزدیکی تل‌آویو و کشورهای عربی صحبت کرده است، او اواخر اکتبر گذشته نیز به عمان سفر کرد و در آنجا مذاکراتی با سلطان قابوس، پادشاه عمان داشت.

■ رشد سریع حضور نظامی ژاپن در منطقه

توکیو تصمیم گرفته است که هزینه‌های نظامی خود را افزایش و حضور خود را در منطقه گسترش دهد. به گزارش ایسنا، شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن از مدت‌ها قبل در نظر دارد که ژاپن را از یک کشور «خنثی» به یک کشور «معمولی» تبدیل کند. وی بر این باور است که با توجه به موشک‌های کره‌شمالی و تخاصم چین در منطقه پاسیفیک، برای توکیو گزینه‌ای جز افزایش بودجه نظامی-دفاعی و گسترش حضور در منطقه باقی نمانده است. ماهیت این افزایش و ساخت‌وسازهای نظامی برای پاسخ به فشارهای امریکا است که می‌خواهد ژاپن تجهیزات نظامی بیشتری از امریکا بگیرد. پس از تغییر قانون اساسی ژاپن درباره حضور نظامی این کشور در خارج از کشور، وزارت دفاع خواستار بودجه ۴۸ میلیارد دلاری در سال ۲۰۱۹ برای هزینه‌های کلی شده است که این رقم نسبت به بودجه سال ۲۰۱۸، ۷/۲ درصد بیشتر است. شاید این میزان افزایش برای یک کشور معمولی قابل توجه بوده اما برای ژاپن بسیار چشمگیر است. همه این مسایل نشان می‌دهد که ژاپن به دنبال برهم زدن معادله امنیتی در غرب پاسیفیک در آینده نه چندان دور است. بدون شک این تغییر در سریع‌ترین زمان ممکن انجام می گیرد که ممکن است باعث تغییر محاسبات واشنگتن و حتی چین شود.

■ سیف‌الاسلام قذافی نقش روسیه در لیبی را ستود

سیف‌الاسلام قذافی عنوان داشت که روسیه از تلاش‌های صلح که با هدف برقراری مجدد امنیت و ثبات در لیبی صورت می گیرد، حمایت می کند. به گزارش روسیا الیوم، سیف‌الاسلام قذافی، پسر معمر قذافی، دیکتاتور سابق لیبی عنوان داشت که روسیه واقعیت اوضاع در لیبی را درک می کند و از راهکار سیاسی در این کشور با مشارکت تمامی طرف‌های لیبیایی حمایت می کند. پیش‌تر، «خالد الزایدی»، وکیل مدافع سیف الاسلام تأکید کرد که سیف الاسلام نامه رسمی به رهبری روسیه فرستاده و طی آن خواهان حمایت مسکو از حل بحران در لیبی شده است. وی با بیان اینکه پاسخ روسیه به پیام سیف الاسلام «خوب» بود، عنوان داشت که مسکو جایگاه برجسته‌ای در نزد ملت لیبی دارد، چراکه مسکو بر خلاف برخی کشورهای دیگر دستش به خون لیبیایی‌ها آلوده نشده و در هیچ تصمیم یا تجاوزی علیه لیبی مشارکت نداشته است.

■ البرداعی نسبت به تغییر قانون اساسی مصر هشدار داد

محمد البرداعی، مدیرکل پیشین آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ضمن هشدار نسبت به تلاش‌ها برای اصلاح قانون اساسی مصر در صفحه شخصی خود در توئیتر نوشت: رژیم‌های سرکوبگر، حاکمیت قانون اساسی را از بین می‌برند. البرداعی همچنین نوشت: از زمان انقلاب مصر در ژانویه ۲۰۱۱ میلادی تلاش‌های زیادی صورت گرفته تا قانون اساسی وسیله‌ای برای سیطره بر دیگران باشد و نه تضمین‌کننده حق و حقوق مردم و آزادی‌های آنها و این تلاش‌ها همچنان ادامه دارد. طبق نوشته روزنامه «القدس العربی»، اخیراً برخی از اصحاب رسانه‌های مصر خواستار انجام تغییراتی در قانون اساسی این کشور و افزایش دوره ریاست جمهوری شده‌اند که این امر باعث بحث و جدل‌های زیادی در قاهره شد. بر اساس قانون اساسی مصر، رئیس‌جمهوری برای مدت چهار سال انتخاب می‌شود و هر شخص تنها دو دوره به عنوان رئیس‌جمهور می‌تواند باقی بماند.